

Sygn. akt VIII U 1677/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2018 r. w Gliwicach

sprawy M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wydanie pisemnej interpretacji przepisów

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 6 kwietnia 2018 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od odwołującego M. G. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 1677/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 kwietnia 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. działając na podstawie art. 10 ust. 1 i ust. 5 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w zw. z art. 83d ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odmówił wydania indywidualnej interpretacji na wniosek złożony przez odwołującego M. G. w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego dla osób wykonujących pracę najemną na terytorium Polski oraz prowadzących działalność gospodarczą na terytorium różnych państw Unii Europejskiej. W uzasadnieniu wskazał, że organ rentowy nie wydaje interpretacji w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego.

Z powyższą decyzją nie zgodził się odwołujący. Domagał się wydania pisemnej interpretacji przepisów w związku z przedstawionym przez siebie stanem faktycznym. Wniósł odwołanie, w którym wskazał, że wydanie przez organ rentowy pisemnej interpretacji dotyczy systemu prawa obowiązującego w Polsce, a więc musi dotyczyć także

ratyfikowanych umów międzynarodowych oraz prawa stanowionego przez organizacje międzynarodowe, których Polska jest członkiem.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoją dotychczasową argumentację w sprawie. Ponadto podniósł, że ustawodawca w art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie odnosi się do systemu prawa obowiązującego w Polsce w ogóle, lecz do jego części ściśle wskazanej w tym przepisie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 marca 2018 r. odwołujący M. G. wniósł do organu rentowego o wydanie indywidualnej interpretacji w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego dla osób wykonujących pracę najemną na terytorium Polski oraz prowadzących działalność gospodarczą na terytorium różnych państw Unii Europejskiej.

W opisie stanu faktycznego odwołujący wskazał, że od października 2018 r. planuje prowadzić na terenie Polski działalność gospodarczą w zakresie 65.11.Z. Wskazał, że zamierza zatrudniać na $\frac{3}{4}$ etatu osoby prowadzące działalność gospodarczą na terenie Danii i Belgii. Z symulacji wynika, że co najmniej 50% dochodów osiągną oni z pracy najemnej świadczonej wyłącznie na terenie Polski. Wskazał także, że nie ma możliwości oddelegowania tych osób do innych państwa Unii Europejskiej.

Decyzją z 6 kwietnia 2018 r. organ rentowy odmówił odwołującemu wydania pisemnej interpretacji, podnosząc że nie jest on uprawniony do wydawania indywidualnych interpretacji w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego. Wskazał, że interpretacje w formie decyzji mogą zostać wydane tylko w odniesieniu do spraw wymienionych w art. 83d ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Dalej zaznaczył, że w przypadku, gdy wniosek o wydanie pisemnej interpretacji zostanie złożony w sprawie nie odnoszącej się do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę w jego indywidualnej sprawie daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społecznej i zdrowotne, to organ rentowy obowiązany jest odmówić wydania takiej interpretacji. Organ rentowy podniósł także, że nie dokonuje rozstrzygnięcia kwestii ustalenia obowiązującego ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego, dlatego też w sprawach, które dotyczą aktywności zawodowej obywateli państw Unii Europejskiej na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, elementem niezbędnym dla rozstrzygnięcia obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społecznej dla tych osób jest wskazanie przez wnioskodawcę w opisie stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego jakiemu ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego te osoby podlegają lub będą podlegać. Następnie wskazał, że ustalenie lub potwierdzenie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z danego tytułu na terenie Polski dla konkretnego ubezpieczonego, a w konsekwencji obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu jest zagadnieniem wtórnym do kwestii ustalenia właściwego ustawodawstwa dla tego ubezpieczonego, który jest osobą aktywną zawodowo na terytorium dwóch lub więcej państw członkowskich.

Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że odwołujący wniósł do organu rentowego o wydanie indywidualnej interpretacji w dniu 29 marca 2018 r., a więc w okresie obowiązywania ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.2017.2168 j.t). Ustawa ta została zastąpiona ustawą z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646), która weszła w życie z dniem 30 kwietnia 2018 r. Zgodnie z art. 196 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej, do wniosków o wydanie interpretacji, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w stosunku do których nie wydano interpretacji przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo przedsiębiorców stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że w niniejszej sprawie zastosowanie będą miały przepisy ustawy o swobodzie gospodarczej.

Zgodnie z art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (ust.1). Wniosek może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych (ust. 2). Przedsiębiorca we wniosku jest obowiązany przedstawić stan faktyczny sprawy lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie.

Udzielenie interpretacji następuje w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie. Interpretacja zawiera wskazanie prawidłowego stanowiska w sprawie wraz z uzasadnieniem prawnym oraz pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia (ust.5).

Przepis ten zawiera klauzulę, na podstawie której przedsiębiorca może w swojej indywidualnej sprawie złożyć do właściwego organu wniosek o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika dla niego obowiązek świadczenia daniny publicznej. Nieokreślony przez ustawodawcę termin "danina publiczna" najogólniej łączy się z obowiązkiem świadczenia (zazwyczaj pieniężnego) na rzecz państwa lub innego podmiotu publicznoprawnego w celu realizacji zadań o charakterze publicznym. Istotą takiego świadczenia jest przy tym jego powszechny, przymusowy i bezzwrotny charakter. Daninami publicznymi będą zatem w pierwszej kolejności podatki i opłaty, ale również cła, dopłaty, państwowe pożyczki przymusowe, wszelkiego rodzaju sankcje i kary pieniężne, jak również składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Zgodnie natomiast z art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r (Dz.U z 2016 r poz. 963 ze zm.) zakład wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w zakresie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, zasad obliczania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz podstawy wymiaru tych składek. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Zakład niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej.

Jednocześnie zakres i przedmiot sprawy o udzielenie pisemnej interpretacji przepisów prawa konstytuuje treść wniosku wszczynającego postępowanie, a rolą organu prowadzącego to postępowanie jest ocena stanowiska strony w spornej kwestii, nie zaś przedstawianie poglądów i wykładni przepisów odnoszących się do różnych sytuacji faktycznych. Istotą tego postępowania jest uzyskanie przez stronę wyjaśnienia treści przepisów prawa i ich zastosowania w odniesieniu do indywidualnej sytuacji wskazanej we wniosku. Organ wydający decyzję nie może więc ingerować w stan faktyczny opisany we wniosku, podważać go, uzupełniać czy zmieniać w oparciu o inne źródła lub wiedzę znaną mu z urzędu (zob. postanowienie SN z 18 kwietnia 2011 r., III UK 117/10).

Spór w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy wniosek o interpretację złożony przez odwołującego skutkuje obowiązkiem sporządzenia przez organ rentowy indywidualnej interpretacji w oparciu o przesłanki z art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Odwołujący domagał się wydania indywidualnej interpretacji w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego dla osób wykonujących pracę najemną na terytorium Polski prowadzących własną działalność gospodarczą na terytorium różnych państw Unii Europejskiej. W zasadzie oczekiwał on potwierdzenia przez organ rentowy, że osoby przez niego zatrudnione będą podlegały ubezpieczeniom społecznym w Polsce. Nie mniej jednak, z treści art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i art. 83d ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie wynika, aby organ rentowy mógł wydać indywidualne interpretacje w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego. Oznacza to, że indywidualna interpretacja może dotyczyć jedynie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, zasad obliczania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz podstawy wymiaru tych składek, a więc tego co zostało wprost wskazane w przepisie. Kwestia podlegania ustawodawstwu właściwemu nie została wskazana przez ustawodawcę w treści przepisów. W tym miejscu

podkreślić należy, że organy administracji publicznej muszą działać wyłącznie na podstawie prawa. Tym samym ich działania zawsze muszą znajdować swoje oparcie w obowiązujących przepisach. Skoro ustawodawca nie wskazał, że organ rentowy wydaje indywidualne interpretacje w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego, to stanowisko organu rentowego odmawiające odwołującemu wydania indywidualnej interpretacji w ww. sprawie jest prawidłowe.

Zgodzić się należy z organem rentowym, że ustalenie lub potwierdzenie obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z danego tytułu na terenie Polski dla konkretnego ubezpieczonego, a w konsekwencji obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu (a więc to co może przedmiotem indywidualnej interpretacji) jest zagadnieniem wtórnym do kwestii ustalenia właściwego ustawodawstwa dla tego ubezpieczonego, który jest osobą aktywną zawodowo na terytorium dwóch lub więcej państw członkowskich.

Ponadto nie zasługują na uwzględnienie argumenty odwołującego, w których wskazał on, że interpretacja art. 83d ust. 1 ustawy systemowej dotyczy prawa powszechnie obowiązującego, w tym ratyfikowanych umów międzynarodowych oraz prawa stanowionego przez organizacje międzynarodowe. Ustawodawca w tym artykule znacznie ograniczył, zawęził katalog spraw, które mogą być poddane interpretacji. Tym samym indywidualna interpretacja może dotyczyć wyłącznie spraw *expressis verbis* wskazanych w tym przepisie, a nie całego systemu prawa powszechnie obowiązującego w Polsce.

Reasumując, stanowisko organu rentowego wyrażone w zaskarżonej decyzji jest właściwe. Brak jest podstaw w wydania przez organ rentowy indywidualnej interpretacji w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił odwołanie M. G. uznając je za bezzasadne, zgodnie z art. 477¹⁴§1 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekła na podstawie art. 98§1 i§3 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804) zasądzając od odwołującego, jako od strony przegrywającej proces, na rzecz organu rentowego 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel